

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Ludmila Bîrcă și Teodor Guțu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui:

*Berioza Vadim xxxxx, născut la xxxxxx,
originar și locuitor în mun. xxxxxx, com.
xxxxx, str. xxxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.05.2015 - 10.03.2016;

Instanța de apel: 20.04.2016 - 05.10.2016;

Instanța de recurs: 04.01.2017- 01.03.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 10 martie 2016, Berioza Vadim a fost achitat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217² alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. În fapt, instanța de fond a reținut că de către organul de urmărire penală Berioza Vadim a fost învinuit că, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a intrat în posesia precursorilor substanțelor narcotice, permanganat de potasiu pe care le-a păstrat ilegal asupra sa pînă la 13.03.2015, aproximativ la ora 09:30, cînd în cadrul percheziției pe cauza penală nr. 2015480311 la domiciliul ultimului din str. xxxxx, com. xxxx, mun. xxxx, colaboratorii de poliție a IP Ciocana Direcția poliției Chișinău au ridicat 96 de pachetele cu substanță cristalină de culoare violet-închisă cu inscripția „DEPOFARM SRL DCI”, care conform raportului de expertiză chimică nr. 3073 din 23.03.2015, reprezintă permanganat de potasiu și se referă la precursorii substanțelor stupefiante (narcotice) și preparatelor psihotrope, cu masa totală de 288 gr.

2.1. Organul de urmărire penală a calificat fapta inculpatului în baza art. 217² alin. (1) Cod penal- *circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, exprimată prin metoda păstrării precursorilor substanțelor narcotice.*

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a declarat apel solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Berioza Vadim să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217² alin.(1) Codul penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice psihotrope și precursorii pe un termen de 3 ani.

În susținerea apelului a invocat că:

- probele puse la baza soluției de achitare nu au fost apreciate corect, deoarece ele dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la articolul 217² alin. (1) Cod penal;

- instanța și-a bazat soluția de achitare pe faptul că nu a fost demonstrată latura subiectivă a infracțiunii imputate, însă tot instanța în cadrul audierii inculpatului stabilește și indică în sentință faptul că inculpatul păstra cantitatea de precursorii 96 de pachete de permanganat de potasiu pe care inculpatul anterior le-a procurat și le păstra aproximativ 2 ani în urmă, însă care a fost scopul păstrării acestor 96 de pachetele de precursorii nu a putut explica instanței și participanților la proces;

- instanța în sentința sa face referire și la probele prezentate de către partea acuzării și anume declarațiile martorului Florea Dinu, Pîrțac Alexandru și Curcă Valeriu, însă neîntemeiat a apreciat critic probele prezentate în cadrul cercetării judecătorești, fapt care indică că instanța eronat și individual a apreciat fiecare probă în parte, însă nu în ansamblu, extrăgând probe convenabile întru emiterea sentinței de achitare. Probele menționate au fost acumulate de către organul de urmărire penală în strictă conformitate cu prevederile legislației procesual - penale, iar în rezultatul cercetării judecătorești nu a fost constatată nulitatea a careva acte procedurale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016 a fost admis apelul procurorului, casată total sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, după cum urmează:

Berioza Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217² Cod penal la amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, cu privarea de dreptul de ocupa funcții de răspundere și de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației de droguri, etnobotanice sau analogii acestora pe termen de 3 (trei) ani.

4.1. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, a constatat că:

Berioza Vadim în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a intrat în posesia precursorilor substanțelor narcotice, permanganat de potasiu pe care le-a păstrat ilegal asupra sa până la 13 martie 2015, aproximativ la ora 09:30 min, când în cadrul efectuării percheziției pe cauza penală nr. 2015480311 la domiciliul ultimului din strada xxxxx, comuna xxxxx, municipiul xxxxx, colaboratorii de poliție a Inspectoratului de Poliție Ciocana, municipiul Chișinău au ridicat 96 de pachetele cu substanță cristalină de culoare violet închisă cu inscripția, „DEPOFARM SRL DCI”, care conform raportului de expertiză chimică nr. 3073, din 23 martie 2015, reprezintă permanganat de potasiu și se referă la precursorii substanțelor stupefiante (narcotice) și preparatelor psihotrope cu masa totală de 288 grame.

Colegiul penal a dat o nouă apreciere probelor administrate, astfel, potrivit art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Apreciind probele administrate în cauză, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate.

Probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate și analizate supra, confirmă faptul, că inculpatul fără de a deține careva drepturi de a ocupa anumite funcții sau a exercita o anumită activitate în domeniul circulației legale a substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor lor, în baza unei autorizații eliberate în conformitate cu Legea nr. 382 din 06 mai 1999 cu privire la substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor lor, a păstrat în mod ascuns, pe teritoriul domiciliului său, substanțe ce reprezintă permanganat de potasiu.

Ca temei pentru efectuarea percheziției la domiciliul inculpatului a servit ordonanța de percheziție din 03 martie 2015 (f.d. 8) în cauza penală nr. 2015480311 în baza art. 217/1, alin. (3), lit. b) Cod penal, proces în cadrul căruia s-a stabilit că inculpatul ar fi putut fi implicat în comercializarea drogurilor, fiind în vizorul ofițerilor biroului crime grave al Inspectoratului de Poliție Ciocana, municipiul Chișinău.

Astfel, instanța a precizat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și, după caz, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate.

Prin Legea nr. 193 din 28 iulie 2016, privind modificarea și completarea unor acte legislative, în cuprinsul art. 217² Cod penal, textul „*substanțe narcotice, psihotrope sau analoagele lor (acestora)*” a fost substituit cu textul „*droguri, etnobotanice sau analogii acestora*”, textul „*substanțe narcotice sau psihotrope*”

a fost substituit cu textul „*droguri sau etnobotanice*”, iar textul „*substanțe narcotice, psihotrope*” – cu textul „*droguri, etnobotanice*”, la formele gramaticale corespunzătoare.

Totodată, s-a remarcat că în dispozitivul art. 217² Cod penal nu se conțin careva aliniate, în acest sens, s-a reținut că organul de urmărire penală incorect a calificat fapta inculpatului Berioza Vadim atribuindu-i „*alin. (1)*” la articolul numit.

Din aceste considerente, cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei criminale constatate, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală specială, instanța de apel a calificat fapta reținută în sarcina inculpatului în componența de infracțiune prevăzută de art. 217² Cod penal- *circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, exprimată prin metoda păstrării precursorilor substanțelor narcotice.*

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, instanța a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 64 și 75 Cod penal și ținând cont de faptul că, inculpatul a săvârșit o infracțiune, care conform art. 16, alin. (2) Cod penal, se clasifică ca fiind ușoară, se caracterizează satisfăcător (f.d. 34), circumstanțe agravante sau atenuante nu s-au constatat și astfel, scopul pedepsei se va obține prin aplicarea pedepsei cu amendă, în limita prevăzută de sancțiunea art. 217² Cod penal. Circumstanțe excepționale sau altele, care ar micșora esențial gravitatea infracțiunii și a consecințelor ei pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal nu s-au constatat, adică nu există temei pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la articolul 1, nu a manifestat căință activă în cadrul procesului penal.

În concluzie, instanța a conchis că sentința atacată nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, sub aspectul aprecierii probelor și calificării faptei, în vederea stabilirii adevărului cu privire la săvârșirea infracțiunii de către inculpat, astfel, la darea soluției de achitare a inculpatului, prima instanță nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 7, 101, 384 Cod de procedură penală.

5. Recurs ordinar împotriva deciziei a declarat avocatul Ludmila Bîrcă în numele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În motivarea recursului a indicat că:

- în acțiunile inculpatului lipsește scopul ca semn al laturii subiective a infracțiunii incriminate, iar vinovăția acestuia nu poate fi întemeiată pe presupuneri, or, nu s-a stabilit că păstrarea precursorilor și anume cele 96 de pachetele de permanganat de potasiu, ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul inculpatului, era realizată în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor;

- în instanța de apel nu au fost prezentate și cercetate probe noi, dar instanța a casat sentința de achitare și a emis o hotărîre de condamnare, cu toate că inculpatul și-a menținut declarațiile date la faza de urmărire penală și în instanța de fond.

5.1. Împotriva deciziei a depus recurs ordinar și avocatul Teodor Guțu în numele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond, pe motiv că nu au fost administrate probe care ar dovedi existența scopului păstrării precursorilor ca un element constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 217² Cod penal, iar vinovăția nu poate fi întemeiată pe presupuneri.

6. Procurorul în baza art. 431 alin.(1) pct.1)¹ Cod de procedură penală a depus referință asupra recursurilor declarate, în care a invocat că reaprecierea probelor propusă de recurenți nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală și prin urmare, lipsesc temeiuri de casare a hotărîrii recurate și se constată inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel*, iar erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal constată că, potrivit recursurilor ordinar declarate autorii invocă practic aceleași motive făcînd referire la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală și prin urmare, instanța se va expune concomitent asupra acestora.

Astfel, avocații în recursurile declarate în partea dispozitivă au indicat pct. 6 al articolului menționat, normă de drept ce prevede că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor*

motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă recurenții nu au concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererilor de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, nu-și găsește confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

În ce privește argumentul avocatului Bîrcă Ludmila precum că, fapta lui Berioza Vadim nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 217² Cod penal, care reprezintă eroare de drept prevăzută la pct.8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs relatează că, acest temei este prezent atunci, cînd instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Așadar, temeiul invocat include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul căror s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

La caz însă, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multi- aspectual în textul deciziei instanței de apel, iar careva temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și expus în pct.4.1. al prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, instanța ajungînd la concluzia privind casarea achitării de către prima instanță a inculpatului, cu condamnarea acestuia pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 217² Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal reține că argumentul precum că, *nu au fost întrunite elementele infracțiunii* este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or, instanța ierarhic inferioară corect a constatat că în acțiunile lui Berioza Vadim sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 217² Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărîrii sale în cauza Albert vs. România

din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la eroarea invocată de avocatul Teodor Guțu, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul concluzionează, că acest temei pentru declararea recursului ordinar de asemenea nu și-a găsit confirmare la examinare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Mai mult ca atît, temeiul dat se invocă numai în cazul cînd faptei săvîrșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, pe cînd în speță recurentul își exprimă dezacordul cu neîntrunirea elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, solicitînd menținerea sentinței de achitare, motiv la care instanța de recurs s-a expus mai sus.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărîrea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată și recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Ludmila Bîrcă și Teodor Guțu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui Berioza Vadim, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 09 martie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun